

ἐνοριακὴ

ΕΥΛΟΓΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ι. ΝΑΟΥ ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ

Οἱ συγγενεῖς μας καὶ ἡ Ἀλήθεια

ΓΟΝΕΙΣ:

ΑΥΘΕΝΤΙΑ ἢ ΤΡΑΓΩΔΙΑ; (Α')

Στὸ τεῦχος τοῦ Μαρτίου ἀρχίσαμε νὰ συζητοῦμε ἓνα καίριο θέμα, πὸν δὲν ἐξαντλεῖται μὲ ἓνα ἢ δύο ἄρθρα ἀλλὰ ἀπαιτεῖ διεξοδική διαπραγμάτευση. Πρόκειται γιὰ τὸ θέμα πὸν θὰ τοῦ ταίριαζε ὁ τίτλος «Οἱ συγγενεῖς μας καὶ ἡ Ἀλήθεια», γιὰτὶ προσπαθοῦμε – ἀκο-λουθῶντας τὶς ὁδηγίες τῆς Ἁγίας Γραφῆς– νὰ καθορίσου-με τὴ σχέση μας μὲ τὸ συγγενικό μας περιβάλλον, σύμφωνα μὲ τὴν Ἀλήθεια, πὸν εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ ὄχι σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιταγές τῆς σημερινῆς κοινωνίας.

Τὸ θέμα εἶναι λεπτὸ καὶ περίπλοκο γιὰτὶ ἀπαιτοῦνται χειρισμοὶ γιὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἔχουμε καταγεγραμμένες λεπτομερεῖς ὁδηγίες τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ μόνο συσκιασμένους ὁδοδείκτες. Σ' αὐτό, ἂν προσθέσουμε καὶ τὶς δυσκολίες πὸν προκύπτουν ἀπὸ τὰ ἐλαττώματα καὶ τὶς ἀδυναμίες τῶν χαρακτήρων μας, γίνεται εὐκόλα ἀντιληπτό ὅτι ἡ κατὰ Θεὸν σχέση μας μὲ τοὺς συγγενεῖς μας εἶναι πράγματι μιὰ δύσκολη ὑπόθεση.

Παρὰ ταῦτα αἰσιοδοξοῦμε σ' αὐτὴν μας τὴν προσπάθεια γιὰτὶ σκοπὸ μας εἶναι νὰ γεφυρώσουμε τὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ ὄχι νὰ δημιουργήσουμε σ' αὐτὲς ρήγ-

ματα.

Ὅμως θὰ ἤθελα νὰ παρακαλέσω τοὺς ἀναγνώστες νὰ μὴ βιαστοῦν νὰ παρεξηγήσουν τὰ γραφόμενά μου. Γνωρίζω ὅτι ἡ ἀλήθεια πονάει ὅταν πρέπει νὰ διορθώσουμε τὸ παθολογικὸ τῆς ψυχῆς μας, ὥστόσο αὐτὴ ἡ διόρθωση, ἐπειδὴ εἶναι ἡ προϋπόθεση τῆς ζωῆς καὶ τῆς χαρᾶς, εἶναι γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ξέρεи τὶ γυρεύει, ὅ,τι πιὸ ἀναγκαῖο σ' αὐτὴ τῇ γῆ.

Θὰ ἤθελα, ἐπίσης, νὰ ζητήσω ἀπὸ σᾶς νὰ μοῦ ἐκφράσετε γραπτὰ ἢ προφορικὰ τὶς τυχόν διαφωνίες καὶ ἐνστάσεις σας καὶ νὰ μὴν ἐξαντλήσετε τὶς ἀντιθέσεις σας συζητώντας τις μὲ τρίτους καὶ ἰδίως μὲ αὐτοὺς, ποὺ εὐκόλα ἀντιδροῦν στὴν ἀλήθεια, ἐπειδὴ συνήθως κολυμποῦν σὲ «μολυσμένα νερά».

Σᾶς διαβεβαίω ὅτι ζητῶ τὶς ἀπόψεις σας καὶ πολὺ πρόθυμα θὰ τὶς δημοσιεύσουμε στὸ περιοδικὸ μας ὥστε νὰ γίνῃ ἓνας γόνιμος διάλογος. Γιατὶ πιστεύω, ὅτι ὅποιος θέλει νὰ φθάσῃ στὴν Ἀλήθεια τῶν πραγμάτων, ὅποιος θέλει νὰ εἶναι τίμιος μὲ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν Θεό, βγαίνει στὸ φῶς, βγαίνει δημόσια καὶ παραθέτει τὰ ἐπιχειρήματά του καὶ ἀναμετρίεται μὲ τὴν Ἀλήθεια. Στέκεται μὲ ψυχικὴ λεβεντιά πρόσωπο πρὸς πρόσωπο μὲ κείνον ποὺ πρεσβεύει διαφορετικά, τὸν ἀντιμετωπίζει μὲ παρρησία καί, ἢ πείθεται, ἢ τὸν πείθει. Ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει.

Πατρότητα καὶ Μητρότητα

ἼΑΣ προσπαθήσουμε, λοιπόν, νὰ προσεγγίσουμε σήμερα μιὰ ἱερὴ συγγενικὴ σχέση, τὴ σχέση γονέων καὶ παιδιῶν, γιατί εἶναι μιὰ σχέση –πολλές φορές– καθοριστικὴ γιὰ τὴ διαμόρφωση τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ καὶ γιατί ἀπὸ αὐτὴν περιμένουν πολλὰ καὶ τὰ δύο μέρη, καί, δυστυχῶς, ὅπως μαρτυρεῖ ἡ πραγματικότητα, μένουν καὶ οἱ δύο πλευρὲς ἀνικανοποίητες, ἀπογοητευμένες καί, ὄχι σπάνια, ἀντιμαχόμενες.

Ἡ διερεύνησή μας ἔχει τὴν κατεύθυνση «Γονεῖς καὶ παιδιὰ» καὶ ὄχι «παιδιὰ καὶ γονεῖς» γιατί οἱ γονεῖς ἔχουν τὴν εὐθύνη τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς χειραγωγήσεως τῶν παιδιῶν τους καὶ συνεπῶς αὐτοὶ πρῶτοι πρέπει νὰ δώσουν τὸ κατὰ Θεὸν στίγμα σ' αὐτὴ τους τὴ σχέση.

Προϋπόθεση τῆς πραγματικῆς πατρότητος καὶ μητρότητος δὲν εἶναι μόνο τὸ νὰ φέρουν παιδιὰ στὸν κόσμον ἀλλὰ τὸ νὰ κάνουν αὐτὸ ἀφοῦ προηγουμένως ἔχουν βρεῖ ὁ καθένας τους τὸ σκοπὸ τῆς ζωῆς του καὶ

έχουν αὐτάρκεια καὶ πληρότητα στὴν μεταξύ τους σχέση ὡς σύζυγοι.

Χωρὶς αὐτὴν τὴν προϋπόθεση ἀρχίζουν ἀπὸ σαθρὰ θεμέλια τὸ ἔργο τους ὡς γονεῖς καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἀποτυχία τους εἶναι προδιαγεγραμμένη. Σ' αὐτό, ἂν προστεθῇ καὶ ἡ ἐπιδίωξη πολλῶν ζευγαριῶν νὰ ἀποκτήσουν παιδιὰ γιὰ νὰ «φτιάξῃ» ἢ γιὰ νὰ ἰσχυροποιηθῇ ἡ σχέση τους ὡς ἀνδρογύνου, καταλαβαίνει κανεὶς πόσο μακριὰ ἔχουμε βρεθεῖ ἀπὸ τὸν σκοπὸ μας ἀλλὰ καὶ πόσο βᾶρος ἐπιωρεύουμε στὰ παιδιὰ καὶ πόση εὐθύνη, πρὶν καλὰ-καλὰ ἔλθουν στὸν κόσμο.

Ἡ ὁμοψυχία τοῦ ζευγαριοῦ

Ἡ ὁμόνοια καὶ ἡ αὐτάρκεια τῶν γονέων ἀπὸ τὴν μεταξύ τους σχέση ἐξασφαλίζει τὴν ἰσορροπία στὰ παιδιὰ καὶ τοὺς ἐμπνέει ἐμπιστοσύνη, σιγουριά καὶ ἀσφάλεια, προϋποθέσεις ἀπαραίτητες γιὰ νὰ ἀνοίξῃ ἡ παιδικὴ ψυχὴ καὶ νὰ παραδοθῇ στοὺς γονεῖς, ὥστε αὐτοὶ νὰ τὴν καλλιεργήσουν, νὰ τῆς μάθουν καλοὺς τρόπους καὶ νὰ τῆς σπεύρουν τὴν Ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας Του.

Πατρικὴ καὶ Μητρικὴ αὐθεντία

Ἡ συναντίληψη τοῦ ζευγαριοῦ, ὁ ἀπὸ κοινοῦ ἐκκλησιασμός τους καὶ ἡ καθοδήγησή τους ἀπὸ Πνευματικὸ Πατέρα, ὁ ἀλληλοσεβασμός, ὁ ἀλληλοθαυμασμός τους, ἡ ἀλληλοαναγνώριση καὶ ἡ ἀλληλοπαραδοχή, δηλαδὴ ἡ πραγματικὴ ἀγάπη μεταξύ τους, τοὺς δίνει κῦρος, ἀποκτοῦν στὰ μάτια τῶν παιδιῶν τους πατρικὴ καὶ μητρικὴ αὐθεντία καὶ ἔτσι ἀρχίζει νὰ μετασχηματίζεται ἡ μεταξύ παιδιῶν καὶ γονέων φυσικὴ σχέση, σὲ πνευματικὴ σχέση, σὲ ἀκατάλυτον πνευματικὸ δεσμό, ποὺ δὲν ὑποδουλώνει τὰ παιδιὰ στοὺς γονεῖς ἀλλὰ ποὺ ὠθεῖ τὰ παιδιὰ στοὺς γονεῖς, γιὰτὶ αὐτὰ ἀναγνωρίζουν στὸ πρόσωπο τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας τους τὴ χειροπιαστὴ παρουσία τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ τοῦ Θεοῦ τὸ Πνεῦμα εἰσπνέουν οἱ γονεῖς τους στὴν Ἐκκλησία καὶ αὐτὸ ἀποπνέουν –κατὰ τὸ δυνατόν– στὰ παιδιὰ τους.

Ἡ οἰκογένεια, ὀργανικὰ ριζωμένη στὴν Ἐκκλησία, ἀντιγράφει τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπαρτίζουν ὅλοι, Ἐκκλησία-Πνευματικὸς-Πατέρας-Μητέρα-Παιδιὰ μία κυκλικὴ σχέση ἀκατάλυτη, ὅπου σ' αὐτὴν δὲν πρωτεύει οὔτε ὁ Πνευματικὸς, οὔτε οἱ γονεῖς, οὔτε τὰ παιδιὰ, ἀλλὰ μόνο ὁ Χριστός, «ὁ ἐν πᾶσι πρωτεύων». Δὲν διακρίνεται κανεὶς, δὲν κατεξουσιάζει κανεὶς, δὲν εἶναι κανεὶς ἐπάνω καὶ κανεὶς κάτω, ἀλλὰ ὅλοι σὲ κῦκλο, ποὺ μέσα σ' αὐτὸν καταργεῖται ἡ ἀξιολογικὴ κλίμακα, ἡ πηγὴ ὄλων τῶν συγκρούσεων, τῆς ζήλειας καὶ τοῦ φθόνου.

Παιδιά ἢ μπαλάκια τοῦ Ping Pong;

Τὰ πράγματα περιπλέκονται καὶ τὰ προβλήματα ἀρχίζουν ὅταν τὰ ζευγάρι δὲν αἰσθάνεται τὸν γάμο του ὡς τὴν πιὸ σπουδαία ὑπόθεση μετὰ τὸ Ἅγιο Βάπτισμα.

Ὅταν ἡ σχέση τοῦ ζευγαριοῦ εἶναι σχέση ἀντιπαλότητος, ἀσυνεννοησίας, ἀγῶνας γιὰ τὴν ἐπικράτηση τοῦ ἑνὸς εἰς βάρος τοῦ ἄλλου, τότε τὰ παιδιά χρησιμοποιοῦνται σὰν μπαλάκια τοῦ ping-pong στὶς ρακέττες τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας τους!

Τότε, ὅταν μπροστὰ στὰ παιδιά διαπληκτίζονται οἱ γονεῖς καὶ διαφωνοῦν ὡς πρὸς τὸ κάθε τι καὶ ἀλληλοεκτοξεύουν λόγια πικρὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον ἢ καὶ ὕβρεις, τότε, κλονίζεται ἡ πατρικὴ καὶ ἡ μητρικὴ αὐθεντία, καὶ τὰ παιδιά, ἀπὸ παιδαγωγούμενα, μετατρέπονται σὲ παιδαγωγοὺς τῶν γονέων τους καὶ πυροσβέστες τῆς πυρκαγιᾶς τοῦ πάθους τους.

Τότε, συνειδητὰ ἢ ἀσυνείδητα, οἱ γονεῖς προσεταιρίζονται τὰ παιδιά τους γιὰ νὰ ἔχουν συμμαχία στὴν “πολεμικὴ” κατὰ τοῦ συζύγου ἢ τῆς συζύγου τους καὶ τὰ χρησιμοποιοῦν σὰν διελκυστίνδα, πού εἶναι ἡ προϋπόθεση γιὰ τὸν ἐσωτερικὸ διχασμὸ τῶν παιδιῶν καὶ τὴν πρόωρη γήρανση τῆς ψυχῆς τους.

Βέβαια, ἡ παραπάνω περιγραφή εἶναι ἔντονη καὶ γι’ αὐτὸ πολλοὶ γονεῖς ἴσως δὲν μποροῦν νὰ καθρεπτισθοῦν σ’ αὐτήν, πιστεύοντας ὅτι δὲν εἶναι τόσο ἀκραῖες οἱ ἀντιθέσεις τους μὲ «τὸν» ἢ «τὴν» σύζυγό τους. Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Ὅστόσο τὰ δυσμενῆ ἀποτελέσματα καὶ ὁ κλονισμὸς τῆς γονεϊκῆς αὐθεντίας εἶναι γεγονός, ἀσχέτως τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς ἐντάσεως τῶν συγκρούσεων μεταξὺ τῶν γονέων, πού ποικίλουν ἀναλόγως τῆς ἀνατροφῆς, τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ιδιοσυγκρασίας τῶν χαρακτήρων τους.

Τὰ παιδιά ἔχουν ἀλάθητο κριτήριον καὶ διαισθάνονται τὴν σχέση πού ἔχουν οἱ γονεῖς μεταξύ τους. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ξεγελάσῃ ἀλλ’ οὔτε νὰ ἀναστηλώσῃ τὴν κλονισμένη ἢ θρυμματισμένη πατρικὴ καὶ μητρικὴ αὐθεντία. Γιατὶ πέρα ἀπὸ τὶς καθημερινὲς μικρὲς ἢ μεγάλες διαφωνίες τῶν συζύγων, στὶς ὁποῖες εἶναι τὶς περισσότερες φορές μάρτυρες τὰ παιδιά, ἐκεῖνο πού κυρίως αὐτὰ ὁσμίζονται εἶναι ἡ βαρεῖα συζυγικὴ ἀτμόσφαιρα ἀντιπάθειας καὶ ἀγανακτήσεως, πού ὅλο καὶ περισσότερο, μέρα μὲ τὴν ἡμέρα εἰσπράττουν, ὡς τὴν κυρίως συνεισφο-

ρά τῶν γονέων τους στήν ἀνατροφή τους.

Ἐτσι, ἡ φροντίδα γιά τίς σπουδές τῶν παιδιῶν τους καί ἡ ἐξασφάλιση τῶν ποικίλων ἀνέσεών τους (πού πολλές φορές –εἶναι ἀλήθεια– γίνεται μέ κόπους καί θυσίες τῶν γονέων) δέν μποροῦν νά ἀντισταθμίσουν τὸ γκρέμισμα τοῦ ψυχικοῦ κόσμου τῶν παιδιῶν, οὔτε νά ἀποκαταστήσουν τὸ χαμένο κῦρος τῶν γονέων, γιὰτί ὅλες αὐτές οἱ φροντίδες ἔχουν ἐκτροχιασθεῖ καί ἐνεργοῦνται περισσότερο ὡς “ξέπλυμα” ἐνοχῶν παρά ὡς γονεϊκή φροντίδα καί ἀγάπη.

Αὐτές οἱ “ἐνοχικές” παροχές τῶν γονέων πρὸς τὰ παιδιά τὰ ὠθοῦν νά γίνουν αὐτὰ ἀκόμη πιὸ ἀπαιτητικά καί ἀχαλίνωτα.

Μέ αὐτὴν τὴν ψυχικὴ διχοτόμιση τὰ παιδιά, στερημένα ἀπὸ ἀγάπη, ἀφοῦ αὐτὸ πού εἰσπράττουν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους δέν εἶναι ἀγάπη ἀλλὰ ἀρρωστημένο συναίσθημα ἐξαρτήσεως τῶν γονέων ἀπὸ τὰ παιδιά τους (θλιβερό ὑποκατάστατο τῆς ἀπραγματοποίητης –μέ κοινὴ εὐθύνη– σχέσεως ἀγάπης τῶν γονέων μεταξύ τους), εἶναι ἔτοιμα νά πέσουν στήν πιὸ πρόχειρη ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά, γιὰτί πραγματικά ζητοῦν σάν τὸ ξεραμμένο σφουγγάρι τὴν χωρὶς καταπίεση στοργή καί τὴν ἀπροϋπόθετη φροντίδα.

Τότε, σ’ αὐτὴν τὴν δύσκολη περίοδο γιά τίς ψυχές τῶν παιδιῶν θὰ εἶναι θεῖο δῶρο ἂν ὀδηγηθοῦν τὰ βήματά τους σὲ κάποιον ἔμπειρο πνευματικὸ καί ὄχι σὲ κάποιον ἄλλον «εὐκόλο» δρόμο μέ τίς γνωστὲς συνέπειες...

Ὁ δρόμος πρὸς τὸν Πνευματικὸ καί τὴν Ἐκκλησία, πού εἶναι τὸ Ἱατρεῖο τῶν ψυχῶν, τὸ ὄντως Θεῖο ψυχιατρεῖο, εἶναι ἡ ἐγγύηση γιά τὴν ἀποκατάσταση τῶν ὅποιων ψυχολογικῶν τους τραυμάτων, ὅμως καί αὐτὴ ἡ ἐπιλογή τῶν παιδιῶν προϋποθέτει καί τὴν καλὴ συνεργασία τῶν γονέων τους, πού ἔστω καί τὴν ὕστατη ὥρα πρέπει νά ἀναλογισθοῦν τίς εὐθύνες τους, νά παραδεχθοῦν τὰ ὀλέθρια λάθη τους καί νά ἀφεθοῦν καί αὐτοί, μαζί μέ τὰ παιδιά τους, στήν καθοδήγηση τοῦ Πνευματικοῦ.

Δυστυχῶς, ἡ πεῖρα τοῦ Ἐξομολογητηρίου μαρτυρεῖ ὅτι καί σ’ αὐτὸν τὸν κρίσιμο δρόμο πάλι δυσχεραίνουν τὴν πορεία τῶν παιδιῶν τους οἱ ἴδιοι οἱ ἐνοχοὶ γονεῖς. Ἀλλὰ γι’ αὐτὸ θὰ συζητήσουμε, πρῶτα ὁ Θεός, στὸ ἐπόμενο τεῦχος.

π. Β.Ε.Β.

Η ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ Η “ΑΛΩΣΗ” ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΜΑΣ

Στὴν ἱστορία τῶν λαῶν, ὅπως καὶ στὴν ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ καθενός ἀνθρώπου ξεχωριστά, ἔρχεται κάποια ὥρα πού γίνεται ἓνα συνταρακτικό γεγονός, εἴτε καλὸ εἶναι αὐτό, εἴτε κακό. Τότε, ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι, πού ὅλα τὰ βλέπουμε καὶ τὰ κρίνουμε ἐπιφανειακά, “ἀποφαινόμαστε” ὅτι –ἂν τὸ γεγονός εἶναι καλό– ὁ ἄνθρωπος εἶναι “τυχερός”, ἢ –ἂν τὸ γεγονός εἶναι κακό– ὅτι εἶναι “ἄτυχος”.

Ὅμως, ἂν κυττάξουμε τὰ πράγματα βαθύτερα, τότε βλέπουμε ὅτι ἡ “τύχη” ἢ ἡ “ἄτυχία” εἶναι δημιουργήματα δικά μας. Στὴν πραγματικότητα, ἡ ζωή μᾶς “πληρώνει” –συνήθως– γιὰ τὴ “δουλειά” πού κάνουμε. Ἔτσι, κάθε τι καλὸ πού φτάνει νὰ γίνεται φανερό στὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, ἔχει κερδηθεῖ μὲ κρυφὸ κόπο καὶ κρυφὸ ἀγῶνα, ἐνῶ, κάθε πτώση, κάθε καταστροφή, ἔχει τὶς ρίζες τῆς πολὺ πίσω, σὲ κάποια μακρινὴ ἀρχὴ συμβιβασμῶν καὶ παραχωρήσεων, πού ἐνδέχεται κι ἐμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ τὴν ἀγνοοῦμε.

Αὐτὸ τὸ μῆνα, κάθε χρόνο, ὁ νοῦς ὅλων μας γυρίζει στὴ μεγάλη αὐτοκρατορία μας καὶ στὸν πρωταγωνιστικὸ ρόλο πού ἔπαιζε κάποτε ὁ λαὸς μας στὴ διαμόρφωση τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου καὶ στὸ πῶς τὰ χάσαμε ὅλ’ αὐτὰ καὶ μαζί τους χάσαμε κι ἓνα μεγάλο κομμάτι τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ τῆς προσωπικότητάς μας ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτοπεποιθήσεώς μας.

Ἀπὸ ἀνεξάρτητοι καὶ κυρίαρχοι γίναμε ἐξαρτώμενοι καὶ ὑπόδουλοι. Ἀπὸ ἠγέτες γίναμε ἀκόλουθοι. Ἀπὸ πρωτοπόροι, ἀξιολύπητοι μιμητὲς πραγμάτων καὶ θεωριῶν πού δὲν καταλαβαίνουμε καλά, γι’ αὐτὸ καὶ δὲν μπορούμε καὶ νὰ τὰ μιμηθοῦμε καλά. Ἐδῶ καὶ πεντακόσια πενήντα τρία χρόνια θρηνοῦμε αὐτὰ πού εἶχαμε καὶ χάσαμε, **ἀλλὰ ἀκόμη δὲν ἔχουμε συνειδητοποιήσει τὶ ἀκριβῶς χάσαμε καὶ γιατί.** Ἀκόμη μιᾶμε γιὰ τὴν “ἄτυχία” μας, ἀκοῦμε τὶς γνώμες τῶν “εἰδικῶν”, οἱ ὁποῖοι –τὶ πρωτότυπο(!)– θεωροῦν, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ, ὡς αἴτιο ὅλων τῶν κακῶν τὴν Ἐκκλησία καὶ τὰ Μοναστήρια πού δὲν πληρώναν φόρους κι ἔτσι δὲν εἶχε τὸ κράτος λεφτὰ νὰ διαθέσει γιὰ τὸ στρατὸ καὶ τὴν ἀμυνα τοῦ κράτους!

Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι “εἰδικοί”, βέβαια, δὲν ἔχουν κανένα σχόλιο γιὰ τὶς μεγάλες ἀρχοντικές οἰκογένειες, οἱ ὁποῖες, ἀντὶ νὰ ἀπαντήσουν στὴν ἔκκληση τοῦ αὐτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου καὶ νὰ ἐνισχύσουν τὰ βασιλικά ταμεῖα –ὥστε νὰ ὑπάρχουν χρήματα γιὰ νὰ πληρωθοῦν μισθοφόροι– ἔστειλαν τὰ χρήματά τους στὴ Βενετία καὶ στὴ Γένοβα, ὅπου ὑπῆρχαν οἱ γνωστότεροι τραπεζίτες! Κάτι ἀνάλογο, δηλαδή, μ’ αὐτὸ πού γίνεται σήμερα, ὅπου οἱ μεγαλύτεροι κεφαλαιοκράτες στέλνουν τὰ χρήματά τους στὶς Τράπεζες τῆς Ἑλβετίας γιὰ νὰ φοροδιαφύγουν!

Όμως, αν σκεφτούμε λίγο πιο αντικειμενικά και νηφάλια τα πράγματα, παραμερίζοντας τις έπηρεασμένες από διάφορες ιδεολογίες πεποιθήσεις μας, θα ανακαλύψουμε πολλά κοινά στην ιστορία της αυτοκρατορίας μας με την ιστορία της προσωπικής μας ζωής.

Η πτώση μας είχε αρχίσει πολύ πιο πριν. Περισσότερο από δυόμισι αιώνες πριν, τότε που μάς είχε έρθει το πρώτο “μήνυμα” ότι η ζωή μας δεν πάει καλά, με την πρώτη πτώση της Κωνσταντινουπόλεως στους Φράγκους. Εκείνη ή πρώτη πτώση ήταν ασύγκριτα πιο καταστροφική από τη δεύτερη, γιατί αυτοί οι πρώτοι κατακτητές μας, είχαν περισσότερο μίσος και αντιπαλότητα με μάς, παρ’ όλο που ανήκαν –θεωρητικά– στην ίδια πίστη κι είχαν αποδεχθεί τις βασικές αρχές του δικού μας τρόπου ζωής και του δικού μας πολιτισμού. Οι άγριότητες κι οι λεηλασίες της πρώτης πτώσης, δεν συγκρίνονται με τις καταστροφές της δεύτερης. Δεν χρειάζεται να πει κανείς πολλά. Τα άλογα του Ίπποδρόμου μας, που έξακολουθούν να στέκονται περήφανα και πανέμορφα στην πλατεία του Αγίου Μάρκου στη Βενετία, τα λένε όλα, για να μην πούμε τίποτα για τα άλλα δύο που βρίσκονται στον πάτο της θάλασσας της Βενετίας, όπου έπεσαν κατά τη μεταφορά τους.

Όμως εμείς οι ίδιοι είχαμε ανοίξει την πόρτα στους πρώτους κατακτητές μας. Τους καλέσαμε να έρθουν διαιτητές στις έσωτερικές διαμάχες μας και χρησιμοποιήσαμε το στρατό τους για να πολεμήσουμε ο ένας τον άλλον. Ακόμη κι’ οι ίδιοι οι πολιορκητές άπορούσαν πώς κατάφεραν και κατέκτησαν μια τόσο δυνατή Πόλη. Γι’ αυτό και ο Δυτικός χρονογράφος άπορεί: **«Ποτέ πριν στην ιστορία του κόσμου, τόσο λίγοι δεν έχουν πολιορκήσει τόσους πολλούς...»** Κι οι ίδιοι οι κατακτητές, δηλαδή, κατάλαβαν πώς, ουσιαστικά, άλωσαν μια **«έκ των έσω άλωμένη»** Πόλη.

Αλλά και πάλι η πτώση μας είχε αρχίσει πιο πριν. Είχε αρχίσει, από τότε που αρχίσαμε να ξεπουλάμε την ψυχή μας κομμάτι-κομμάτι και δεν υπήρχε κανείς να σταθεί και να βάλει ένα τέλος σ’ αυτό το ξεπούλημα. Η σφραγίδα της καταδίκης μας ήταν η μάχη στο Μυριοκέφαλο, κι ήταν τόσο παραδειγματική, λες κι ο Θεός ήθελε να μάς τρομάξει, μήπως και μπορέσουμε να αναχαιτιστούμε. Αυτή η μάχη χάθηκε από τον ίδιο βασιλιά, ο οποίος είχε –στην αρχή της βασιλείας του– κερδίσει στον ίδιο ακριβώς τόπο μια μεγάλη νίκη έναντι των Τούρκων. Και στο τέλος της βασιλείας του, στον ίδιο τόπο, όχι άπλως νικήθηκε, αλλά κατέστρεψε όλόκληρο το στρατό της αυτοκρατορίας, χωρίς έλπίδα να μπορέσει να αναδιοργανωθεί ποτέ!

Η πτώση της αυτοκρατορίας μας –όπως κι η προσωπική πτώση του καθενός μας– δεν ήταν θέμα μιάς ή δύο μαχών, ενός ή δύο χρόνων. Είναι ένα μακροχρόνιο ξεπούλημα του έαυτού μας και της προσωπικότητάς μας. Κι η ύποδούλωση στους βαρβάρους –νοητούς και πραγματικούς– έρχεται σαν το λυπηρό, αλλά αναπόφευκτο τέλος.

Το θαυμαστό με το λαό μας είναι ότι, ακόμη κι όταν όλα είναι χαμένα,

Συνέχεια στην σελίδα 74

Μία ενδιαφέρουσα ἐπιστολή σέ ἄρθρο τοῦ Περιδικοῦ σας

Ο ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ

Ὁ πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης π. Χρυσόστομος Παπαθανασίου, Θεολόγος Ἱεροκήρυξ, νομομαθῆς καὶ Διευθυντῆς τοῦ Περιδικοῦ «ΤΟΛΜΗ» τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μᾶς ἐτίμησε μὲ ἐπιστολή-Ἄρθρο του γιὰ τὸν Σχολικὸ Ἐκκλησιασμό, συμβάλλοντας ἐποικοδομητικὰ στὴ συζήτηση, πού ἀνοίξε τὸ περιοδικό μας στὸ προηγούμενο τεῦχος του, μὲ τὸ ἄρθρο τῆς συνεργάτιδός μας κ. Μαρίας Διαμαντῆ· «Ὤφελει, ἄραγε, τὰ παιδιά μας ὁ Σχολικὸς Ἐκκλησιασμός;».

Δημοσιεύουμε μὲ πολλὴ χαρὰ τὴν ἐνδιαφέρουσα Ἐπιστολὴ τοῦ πανοσιολογιωτάτου καὶ παρακαλοῦμε καὶ ἄλλους ἀναγνώστες μας νὰ δώσουν συνέχεια στὸ θέμα καὶ μὲ τὶς δικές τους προτάσεις καὶ παρατηρήσεις.

Αιάβασα μὲ ιδιαίτερη προσοχὴ τὸ ἄρθρο τῆς κας Μαρίας Διαμαντῆ μὲ τὸν τίτλο «ὬΦΕΛΕΙ ΑΡΑΓΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ Ο ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΜΟΣ;» πού δημοσιεύθηκε στὸ μὲ ἀριθμὸ 45 τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΕΥΛΟΓΙΑ» μηνὸς Ἀπριλίου 2006 καὶ ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς καταθέσω ὠρισμένες σκέψεις μου σχετικὰ μὲ τὸ σημαντικὸ θέμα τοῦ ἐν λόγω ἄρθρου.

Κατ' ἀρχὴν, ἐκφράζω ἔπαινον στὴν εὐλαβέστατη ἀρθογράφο γιὰ τὴν ἐνασχόλησή της μ' ἓνα τόσο ζωτικὸ θέμα τῆς ἐπικαιρότητος ὅπως εἶναι ὁ σχολικὸς ἐκκλησιασμός. Ἀλλὰ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς στὸ ἐρώτημα πού τίθεται, ἢ ταπεινότης μου ἀπαντᾷ θετικά. Δηλαδή, ναι ὠφελεῖ τὰ παιδιά ὁ σχολικὸς ἐκκλησιασμός. Καὶ ὠφελεῖ διότι ὁ εἰσερχόμενος στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ λαμβάνει τὴν μυστικὴ Χάρι τοῦ Παναγάρχου καὶ Ἐλεήμονος Θεοῦ. Οὐδεὶς μας γνωρίζει πῶς ἐνεργεῖ ἡ Θεία Χάρις. Μπορεῖ νὰ ἐνεργήσῃ σὲ ψυχές, πού ἐμεῖς δὲν τὸ περιμένουμε, μὲ ἐνέργειες ἄκτιστες τῆς Ἁγίας Τριάδος, μὲ τὶς εἰκόνες, μὲ τὴν παρουσία τοῦ Ἱερέως, μὲ τὸ "Εἰρήνη Πᾶσι" πού θὰ πεῖ, μὲ τὴν εὐλογία πού θὰ δώσει, μὲ τὴν ὑμνολογία, μὲ τὸ θυμίαμα, μὲ τὸ Θεῖο Κήρυγμα. Δὲν ξέrouμε ἐμεῖς οἱ χοϊκοὶ ἄνθρωποι τὴν ἄλλη ὑπερ-λογικὴ, τοῦ Πανσόφου Θεοῦ. Γιατί, λοιπόν, νὰ στερήσουμε τὰ παιδιά μας ἀπὸ τὸν ἐκκλησιασμό; Εἶναι ἄλλο τὸ θέμα τῆς τάξεως, τῆς εὐπρέπειας, τοῦ σεβασμοῦ, τῆς

σωστῆς συμμετοχῆς στή λατρεία. Σ' αὐτὸ ὅλοι φταῖμε καὶ ὅλοι μποροῦμε νὰ βοηθήσουμε. Ἐδῶ ἔρχεται τὸ ἱερατικὸ χρέος τῶν κληρικῶν, τῶν Διευθυντῶν τῶν σχολείων, τῶν διδασκάλων, τῶν γονέων, τῶν ἐπιτρόπων, ὅλων τῶν παραγόντων τοῦ σχολείου καὶ τοῦ ναοῦ οὕτως ὥστε νὰ συμβάλλουν γιὰ ἕναν σωστὸ ἐκκλησιασμό. Βεβαιότατα χρειάζεται κατάλληλη προετοιμασία, ὀλιγότερα παιδιά σ' ἕνα μαθητικὸ ἐκκλησιασμό, ἴσως κατὰ τάξεις, νὰ ἔχουν τὸ κάθισμά τους στὸ Ναό, νὰ ὑπάρχει χορωδία παιδιῶν γιὰ νὰ ψάλλει, ὁ ἱερεὺς νὰ ξέρει νὰ ὁμιλήσει ἀναλόγως μὲ τὴν ἡλικία τῶν παιδιῶν, νὰ ἐξηγήσει τὰ τελούμενα, οἱ διδάσκαλοι νὰ εἶναι κοντὰ στοὺς μαθητές τους.

Δὲν υἱοθετῶ τὴν ἄποψη ὅτι ἐπειδὴ μερικοὶ διδάσκαλοι δὲν ἐπιτελοῦν ὀρθὰ τὸ καθῆκον τους ἢ ἐπειδὴ εἶναι ράθυμοι περὶ τὸν ἐκκλησιασμόν ἢ διάκεινται ἀρνητικὰ ἢ ἀκόμη καὶ χλευάζουν, ὅτι θὰ πρέπει νὰ καταργηθεῖ ὁ σχολικὸς ἐκκλησιασμός. Ἀλλοίμονον ἐὰν αὐτὴν τὴν ἱερὴ παράδοση τοῦ σχολικοῦ ἐκκλησιασμοῦ τὴν ἀπεμπολίσουμε. Θὰ βοηθήσουμε, θὰ ἐνισχύσουμε, θὰ ἀγωνισθοῦμε, θὰ μιλήσουμε, θὰ προσευχηθοῦμε ὥστε νὰ φθάσουμε εἰς ἕνα ἄριστο ἐκκλησιασμό. Ἐπειτα, τὸ θέμα τῆς συμμετοχῆς τῶν παιδιῶν στή Θεία Κοινωνία εἶναι ἕνα εἰδικότερο θέμα ποῦ ἴσως ἄλλη φορὰ τὸ θίξω ἀπὸ τίς σελίδες τοῦ φιλόξενου τούτου ἐνοριακοῦ ἐντύπου.

Ὅσον ἀφορᾷ στὸν προβληματισμὸ τῆς ἀρθρογράφου ὅτι θὰ ἦταν καλύτερο ἀντὶ ὑποχρεωτικοῦ ἐκκλησιασμοῦ νὰ καθιερωνόταν *«ἡ ὥρα τοῦ ἱερέως στὸ σχολεῖο»*, αὐτὸς ὁ προβληματισμὸς εἶναι μία κατάθεση γνώμης. Ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰ φέρουμε στὸ ἴδιο ἐπίπεδο γιὰ καθαρῶς ἐκκλησιολογικοὺς λόγους τὸν ἐκκλησιασμό μὲ τὴν ὅποια καλὴ ἔστω συζήτηση τοῦ ἱερέως στὸ σχολεῖο. Εἶναι πολὺ καλὸ ὁ ἱερέας νὰ πηγαίνει στὸ σχολεῖο, νὰ συζητεῖ μὲ τὰ παιδιά, νὰ ἔχει ἐποικοδομητικὸν διάλογον. Ἀλλὰ ἄλλο τὸ ἕνα, ἄλλο τὸ ἄλλο. Γιὰ παράδειγμα ἄλλο εἶναι νὰ κουβεντιάζει ὁ ἱερέας μὲ τὰ παιδιά “περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ” καὶ ἄλλο φέρων τὸ ἐπιτραχήλιον νὰ τελεῖ τὸ ἱερὸ Μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως.

Ὅσῳ ἀξίζει τὸ ὅλο θέμα τῆς Χριστιανικῆς Παιδαγωγικῆς τῶν παιδιῶν μας νὰ τὸ ἔχουμε πάντοτε κατὰ νοῦν.

Μετ' εὐχῶν πολλῶν

Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Παπαθανασίου
Ἱεροκέρυξ 1. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

**«ΟΤΑΝ ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΘΑ ΕΧΟΥΝ
ΠΕΘΑΝΕΙ Ή ΘΑ ΕΧΟΥΝ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΕΙ ΚΑΠΟΥ
ΣΤΟ ΣΥΜΠΑΝ...»**

Tὰ λόγια τοῦ τίτλου μας προέρχονται ἀπὸ ἓνα βιβλίο τῆς μικρότερης κόρης τοῦ γνωστοῦ Γερμανοῦ συγγραφέως Thomas Mann, τῆς Elisabeth Mann-Borghese, μὲ τίτλο *“Ἡ κάθοδος τοῦ ἀνδρός - ἡ ἀνοδος τῆς γυναικός”*. Σ’ αὐτὸ τὸ βιβλίο καὶ εἰδικὰ στὸ κεφάλαιο *“Ἡ Οὐτοπία μου”* ἡ συγγραφέας μᾶς προβάλλει τὴν εἰκόνα μιᾶς Παγκοσμίου Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας καὶ Κοινωνίας, στὴν ὁποία οἱ γυναῖκες ἀποκτοῦν τὴν ἀπόλυτη ἐξουσία, ἐξ αἰτίας τῆς ἀπουσίας τῶν ἀνδρῶν!

Ἡ συγγραφέας βλέπει μία πραγματικότητα, ὁδηγεῖται ὁμως σὲ μιὰ λύση ὀλέθρια τόσο γιὰ τὸν ἑαυτὸ της ὅσο καὶ γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Μᾶς

βρίσκει ἀνθρώπους σὰν τὸν τελευταῖο αὐτοκράτορα, τὸν Κωνσταντῖνο Παλαιολόγο. Ἀνθρώπους μὲ τέτοια ψυχικὴ δύναμη, ὥστε νὰ δεχτοῦν νὰ πάρουν πάνω τους τὸ βᾶρος τῆς ἀπελπισίας καὶ νὰ σημαδέψουν τὸ τέλος μὲ μιὰ ἀκτίνα ἐλπίδας. Ἀνθρώπους ποὺ παραμερίζουν τὸν ἑαυτὸ τους καὶ δέχονται νὰ πληρώσουν –μαζὶ μὲ τὰ προσωπικά τους λάθη– καὶ γιὰ τὰ λάθη ὅλων τῶν προγόνων τους. Ἀνθρώπους λεβέντες καὶ ωραίους, ποὺ σὲ κάνουν νὰ νοιώθεις περήφανος ποὺ τοὺς ἔχεις προγόνους.

Ἡ ἐποχὴ μας, ἂν τὴ ψάξει κανεὶς, ἔχει πολλὰ κοινὰ μὲ τὴν ἐποχὴ πρὶν ἀπ’ τὴν πτώση. Μπορεῖ ἐξωτερικὰ τὰ πράγματα νὰ ἔχουν ἀλλάξει, οἱ αὐτοκρατορίες νὰ ἔχουν ἔρθει καὶ νὰ ἔχουν φύγει, ἀλλὰ οἱ ἀνθρωποὶ δὲν ἔχουμε ἀλλάξει κι οἱ μάχες δίνονται καὶ κερδίζονται μὲ τοὺς ἴδιους περίπου τρόπους. Γι’ αὐτὸ ἔχουμε νὰ μάθουμε πολλὰ ὅταν ἐνδιαφεροῦμε νὰ γνωρίσουμε τὴ ζωὴ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, γιατί θὰ διδαχτοῦμε ἀπὸ τὰ δικά τους λάθη καὶ θὰ τὰ ἀποφύγουμε.

Κι αὐτὸ ποὺ ἔχουμε νὰ μάθουμε ἀπὸ τὸν τελευταῖο αὐτοκράτορα, ποὺ δὲν εἶχε αὐτοκρατορία, εἶναι τὸ πῶς θὰ μάθουμε νὰ ζοῦμε σ’ ἓνα κόσμον χωρὶς ἐλπίδα, κι ἐμεῖς νὰ μὴν ἀπελπιζόμαστε. Νὰ ζοῦμε μὲ τὴν πεποίθησιν πῶς, καὶ ἡ προσωπικὴ μας ἱστορία καὶ ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου μας, τελικά, ξεπερνάει τὶς δικές μας δυνάμεις καὶ ἀνήκει στὸν **«ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφρούς»**.

Ἐμεῖς, τὸ μόνο ποὺ μπορούμε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ βροῦμε τὴ δική μας Πύλη τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ καὶ νὰ ἀγωνιστοῦμε νὰ κρατήσουμε τοὺς βαρβάρους ἔξω. Κι ἂν δὲν μπορέσουμε, γιατί εἶναι πολλοὶ καὶ δυνατοί, τότε νὰ πέσουμε ὄρθιοι, μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι!

N. B.

περιγράφει όλα τα στάδια, τα όποια διέρχεται στην Ούτοπία της συγγραφέως μια γυναίκα, από την γέννηση μέχρι την μεταμόρφωσή της σε άνδρα: Σε μεγάλα κέντρα αναπαραγωγής διατηρούνται τράπεζες καταψυγμένων ανθρωπίνων κυττάρων που πολλαπλασιάζονται σε ειδικές καλλιέργειες. Τα βρέφη παραμένουν δύο χρόνια σ' αυτά τα κέντρα αναπαραγωγής και κατόπιν δίδονται για υιοθέτηση σε "οικογενειακές ομάδες", οί όποιες αποτελούνται από έξι έως δεκαπέντε ενήλικες και τέσσερα μέχρι έξι παιδιά. Εκεί ανατρέφονται χωρίς διάκριση φύλου και εκεί παραμένουν μέχρι την ηλικία των δεκοχτώ με είκοσι έτων. «Τότε όλοι γίνονται γυναίκες. Διότι τὸ νὰ εἶσαι γυναίκα δὲν σημαίνει πιά ἐγκυμοσύνη καὶ τοκετό. Τὸ θηλυκὸ ἀπελευθερώνεται ἀπὸ τοὺς κοινωνικοὺς θεσμοὺς καὶ ἀντικατοπιρίζει μόνο μιὰ ψυχικὴ, ψυχοσωματικὴ κατάσταση. Οἱ γυναῖκες γίνονται ψηλές, δυνατές καὶ ὠραῖες σὰν τοὺς ἀγγέλους τοῦ Μιχελάγγελου.»

Ἄκολουθεῖ μιὰ περίοδος ἐργασίας γιὰ τέσσερα χρόνια, κατὰ τὰ όποια οἱ γυναῖκες κατέχουν ὄλες τὶς θέσεις μέχρι καὶ τὴν προεδρία αὐτῆς τῆς παγκοσμίου δημοκρατίας. Μετὰ ἀπὸ τὰ τέσσερα χρόνια ἐργασίας οἱ γυναῖκες εἶναι ὠριμες καὶ γίνονται πλέον μέλη μιᾶς οἰκογενειακῆς ομάδος, ὅπως περιγράφεται πιὸ πάνω. Τότε τοὺς δίδεται ἡ δυνατότητα νὰ ἐπιδιώκουν τὰ ἀληθινὰ καὶ ὠραῖα, τὰ όποια θὰ διδαχθοῦν ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους σὲ ηλικία, ὠρίμους ἄνδρες, οἱ όποιοὶ εἶναι ἱκανοὶ νὰ μεταδώσουν σοφία καὶ ἀρετὴ.

Καὶ κλείνει ἡ συγγραφέας τὸ κεφάλαιο: «Ὅταν ὄλα τὰ παιδιά μιᾶς οἰκογενείας ἔχουν μεγαλώσει, ἔχουν γίνει γυναῖκες, ἔχουν φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ ἔχουν ξεκινήσει τὴν ἐργασία τους, ὅταν οἱ τελευταῖοι ἄνδρες ἔχουν πεθάνει ἢ ἔχουν ἐξαφανισθῆ κάπου στὸ σύμπαν, ἢ ὅταν οἱ ἄνδρες ἔχουν γίνει ὑπὲρ - ἄτομα χωρὶς συγκεκριμένο φύλο, τότε ἔχει φθάσει ἡ ὠρα νὰ ὠριμάσῃ ἡ γυναίκα σὴν ἀνδροπρέπεια. Τώρα περίπου σαρανταπεντάχρονη ἔχει βιώσει πλήρως τὴν γυναικεία τῆς ζωῆ, ἔχει ἀναθρέψει παιδιά, ἔχει μάθει ἀπὸ τὸν ἄνδρα τὸν όποῖον ἀγαποῦσε ὅτι ἦταν ἀπαραίτητο νὰ μάθῃ. Ὅταν τώρα ἡ ἴδια εἶναι στὴ θέση νὰ μεταδώσῃ σοφία καὶ ἀρετὴ, τότε αἰσθάνεται τὴν ἔλξη -ἐντελῶς φυσικά- πρὸς μιὰ μικρὴ σὲ ηλικία γυναίκα, ἡ όποία ἀπὸ τὴν μεριά τῆς ἐπιδιώκει νὰ ἀποκτήσῃ αὐτὲς τὶς ἀρετές. Τότε ἡ γυναίκα αὐτὴ ἐνδύεται τὸ ρόλο ἑνὸς ἀνδρός· τότε ἡ γυναίκα αὐτὴ γίνεται ἄνδρας.»

Τὸ κείμενο αὐτὸ γράφτηκε πρὸ τριάντα περίπου έτων καὶ σίγουρα ἡ συγγραφέας εἶχε ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὸ ἄρρωστο οἰκογενειακό τῆς περιβάλλον, ἰδιαίτέρως δὲ ἀπὸ τὸν ὁμοφυλόφιλο πατέρα τῆς, ὁ όποῖος ἦταν καὶ κατὰ τὴν μαρτυρία τῶν ἄλλων παιδιῶν του οὐσιαστικὰ ἀπὸν καὶ ἀντιληπὸς μόνο

λόγω τῶν πολλῶν ἰδιοτροπιῶν του. Παρὰ ταῦτα ἔπιασε σὲ μεγάλο βαθμὸ τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν καὶ τὰ τρωτὰ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν δίψα τῶν γυναικῶν γιὰ ἐπικράτηση ἐναντίον τους.

Τὰ λίγο δυσνόητα ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς Elisabeth Mann-Borghese γίνονται σαφέστερα στοὺς τακτικούς ἀναγνώστες μας ἂν συνδυσάσουν τὰ ἄρθρα ποὺ δημοσιεύθηκαν στὸ περιοδικό μας ἐπὶ μῆνες, μὲ θέμα τὴν ἀνδρική καὶ τὴ γυναικεία ψυχολογία ἀλλὰ καὶ τὶς ἰδιαιτερότητες τῶν δύο φύλων. Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν αὐτὰ τὰ ἄρθρα, μπορούμε νὰ συνδέσουμε τὰ ἀποφθέγματα ἐνὸς ἀρρώστου μυαλοῦ μὲ αὐτοὺς τοὺς ψυχολογικούς παράγοντες, ὥστε ἀκόμη καὶ ἡ ὑπερβολὴ τῆς συγγραφέως νὰ συμβάλλει στὴν προβολὴ τῆς ἀλήθειας.

Ὅπως διαπιστώνουμε, ἡ “προφητεία” τῆς Elisabeth Mann-Borghese τείνει νὰ γίνῃ πραγματικότητα. Τὸ ἀνδρικό φύλο ἀπειλεῖται μὲ ἐξαφάνιση, καὶ εἶναι μᾶλλον σὲ χειρότερη μοῖρα ἀπὸ πολλὰ ἀπειλούμενα ὑπὸ ἐξαφάνιση ζῶα, ἐπειδὴ καὶ αὐτοπρο(σ)βάλλεται μὲ τὴν θηλυπρέπεια ποὺ κάποιοι ἐπιδεικνύουν ἀλλὰ καὶ γιὰτι καθὼς δὲν ὑπάρχουν σύλλογοι προστασίας τοῦ εἴδους, ὅπως ἀντιστοίχως γιὰ τὰ ζῶα.

Δυστυχῶς δὲν ἔμεινε κανένας χῶρος ἀναλλοίωτος ἀπ' αὐτὴν τὴν “ἐξέλιξη”. Καὶ ἐνῶ ὁ Ἅγ. Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς φανέρωσε πόσο δύσκολο εἶναι νὰ βρεθῇ “γυνὴ ἀνδρεία”, σήμερα θὰ εἶχε τὴν ἴδια - ἂν ὄχι μεγαλύτερη - δυσκολία νὰ βρῇ “ἄνδρα ἀνδρεῖο”.

Περιγράψαμε μιὰ πραγματικότητα μὲ μαῦρα γράμματα, ἀλλὰ - ἐφόσον τὴ θέλουμε - ὑπάρχει θεραπεία. Καμμιά μαυρίλα δὲν μπορεῖ νὰ ἐπικρατήσῃ μπροστὰ στὸ φῶς τοῦ Ἀναστάσιου Χριστοῦ. Κατὰ τὴν διάρκειά τῆς δίκης, τῶν Παθῶν, τῆς Σταυρώσεως καὶ τῆς ταφῆς τοῦ Κυρίου οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, πλὴν τοῦ ἐνός, εἶχαν ἐξαφανισθῆ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἐνῶ οἱ γυναῖκες, οἱ Μυροφόρες ἦρθαν στὸ προσκήνιο. Δὲν ὑπολόγισαν τὸν κίνδυνο, δὲν τὶς ἀπέτρεψε ὁ λίθος, ἐγίναν ἀπὸ μυροφόρες ἀγγελιοφόροι τῆς Ἀναστάσεως. Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι ἐν τούτοις βρέθηκαν κλεισμένοι στὸ ὑπερῶν διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Μὲ τὴ δική μας κοντόφθαλμη θεώρηση πρόκειται γιὰ ἓνα παρόμοιο φαινόμενο ὅπως αὐτὸ ποὺ περιγράφεται παρὰ πάνω.

Ὁ ἀναστὰς Χριστός, ὁ ὁποῖος δὲν βλέπει ἐπιφανειακά, ἀλλὰ στὰ βάθη τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας μᾶς ἐκπλήττει: Τὴν “ἀρχηγὸ” τῶν Μυροφόρων, τὴν Ἁγία Μαρία τὴν Μαγδαληνή, τὴν κρατᾷ σὲ ἀπόσταση - “Μὴ μοῦ ἅπτου”, τοὺς δὲ δειλούς, ἐγκλειστούς ἀποστόλους τοὺς ἐπισκέπεται “κεκλεισμένων τῶν θυρῶν” καὶ τοὺς δείχνει “τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ”. “Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη

εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. Ἐἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου. Καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.” “Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων” δὲν ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ πιστέψουν οἱ μαθητές; Δὲν ἦταν μιὰ ὑπερβολὴ τὸ νὰ τοὺς ἐπιδείξη τὰ χέρια καὶ τὴν πλευράν Του καὶ νὰ καλέσῃ τὸν Ἀπόστολο Θωμᾶ νὰ τὸν ψηλαφίση;

Δὲν ἦταν ἄδικη μιὰ τέτοια στάση ἀπέναντι στὴν Ἁγία Μαρία τὴν Μαγδαληνὴ; Ὅχι βέβαια, διότι ὁ Χριστὸς γνωρίζει τὸ κάθε πρόσωπο, ἀλλὰ γνωρίζει καὶ τὶς μεταπωτικὲς ἀλλοιώσεις τοῦ φύλου ποὺ ἔχει ὁ καθένας. Ἀπὸ ποῦ τὸ ξέρουμε αὐτό; Ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ἰδίου τοῦ ἀναστάσιου Κυρίου: “Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες”, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Ἁγ. Ἀπόστολο Θωμᾶ, καὶ “Μὴ μοῦ ἄπου” πρὸς τὴν Ἁγία Μαρία τὴν Μαγδαληνὴ, ἐπειδὴ αὐτὸ ἦταν τὸ συμφέρον καὶ τῶν δύο. Ἡ Ἁγία Μαρία εἶχε μιὰ πίστη ὀρμητικὴ, ἐνθουσιώδη, πηγαία, καὶ αὐτὴ ἡ πίστη τῆς ἔπρεπε νὰ διατηρηθῆ ἔτσι ὅπως ἦταν. Ἦταν μακαρία· ἡ ἐπιπλέον γνώσις δὲν θὰ τῆς πρόσφερε τίποτα. Ἀντιθέτως οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι εἶχαν μιὰν ἄλλη προσέγγιση τοῦ Κυρίου, μιὰ προσέγγιση πιὸ διανοητικὴ, πολὺ βαθειὰ καὶ σταθερὴ, καὶ γι’ αὐτὸ κάθε ἐπὶ πλέον γνώσις θὰ στερέωνε τὴν πίστη τους καὶ θὰ τοὺς διευκόλυνε στὴν μετάδοσή τῆς.

Ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Θωμᾶς καὶ ἡ Ἁγία Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἐκφράζουν ὁ καθένας τὸ φύλο του. Στὶς γυναῖκες γίνονται τὰ συναισθήματα πιὸ ἐκδηλα, φαίνονται πρὸς τὰ ἔξω πιὸ πλούσια, ἀλλὰ συγχρόνως ἀποσπῶνται καὶ ἀλλοιώνονται εὐκολώτερα, ἐνῶ στοὺς ἄνδρες εἶναι κεκρυμμένα, δὲν ἐκδηλώνονται εὐκόλα, φαίνονται πὼς εἶναι “στὸ ψυγεῖο”, ἀλλὰ συγχρόνως ἔχουν μεγαλύτερη σταθερότητα.

Αὐτὰ μᾶς διδάσκει ὁ ἀναστάσις Χριστὸς μὲ τὰ λόγια Του. Δὲν μεροληπεῖ ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου, ὁ Χριστὸς προσφέρει τὴν θεραπεία σὲ ὅλους. Γι’ αὐτὸ καὶ ἐμεῖς πρέπει ἐπὶ τέλους ν’ ἀφήσουμε τὶς ἀντιπαλότητες μεταξὺ τῶν δύο φύλων. Πρέπει νὰ δώσουμε καὶ νὰ πάρουμε ἀπὸ τὸ ἄλλο φύλο ὅ τι χρειάζεται, γιὰ νὰ γίνωμε ὀλοκληρωμένοι ἄνθρωποι, καὶ ὄχι νὰ καταργήσουμε -ὅπως προβλέπει ἡ συγγραφέας καὶ ὅπως προσπαθεῖ ἡ ἐποχὴ μας- τὸ ἀνδρικό φύλο. Στῶμεν καλῶς. Χριστὸς Ἄνεστη!

π. Γεώργιος Χάας

Η ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ενα από τὰ βασικά χαρακτηριστικά τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἀλαζονεία. Πιστεύει ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ὅτι μπορεῖ μόνος του, μὲ τὴν ἐπιστήμη του, τὶς γνώσεις του καὶ τὶς δυνάμεις του, νὰ λύσει ὅλα τὰ σύγχρονα προβλήματα. Δὲν τοῦ χρειάζεται οὔτε ὁ Θεὸς οὔτε τίποτε τὸ ὑπερφυσικὸ καὶ πνευματικόν. Τὴν πίστη στὸν Θεὸ τὴν ἔχει ἀντικαταστήσει μὲ τὴν πίστη στὸν ἑαυτό του, καὶ τὴν θρησκεία τὴν ἔχει ἀντικαταστήσει μὲ τὸν ἀνθρωπισμό. Ἐλπίζει ὅτι σύντομα θὰ κάνει τὶς διακοπές του σὲ ἄλλους πλανῆτες, ὅτι θὰ δημιουργεῖ ἀνθρώπους κατὰ παραγγελία ποὺ νὰ ἔχουν τὸ φύλο καὶ τὰ χαρακτηριστικά ποὺ αὐτὸς θέλει, ὅτι τέλος θὰ βρεῖ καὶ τὸ φάρμακο τῆς ἀθανασίας γιὰ νὰ μὴν πεθαίνει ποτέ.

Ὅμως παρὰ τὴν μεγάλη πρόοδο τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας, παρὰ τὴν αὐξηση τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου καὶ τοῦ μέσου ὄρου ζωῆς, ὁ σύγχρονος ἀλαζονικὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι εὐτυχισμένος. Ἀκόμη κι ἂν ἔχει χρήματα πολλὰ καὶ περιουσία μεγάλη ἢ εὐτυχία του, παραμένει ἄπιαστο ὄνειρο. Γιατὶ μπορεῖ μὲ τὰ χρήματα νὰ ἐξαγοράσει ὅ,τι θέλει καὶ ἐπιθυμεῖ. **Ἐνα δὲν μπορεῖ νὰ ἀγοράσει: τὴν εὐτυχία του.**

Μιά κινέζικη παροιμία λέει τὰ ἑξῆς:

Μπορεῖς νὰ ἀγοράσεις ἕνα κρεβάτι ἀλλὰ ὄχι τὸν ὕπνο.

Μπορεῖς νὰ ἀγοράσεις ἕνα ρολοῖ ἀλλὰ ὄχι τὸν χρόνο.

Μπορεῖς νὰ ἀγοράσεις ἕνα βιβλίο ἀλλὰ ὄχι τὴν γνώση.

Μπορεῖς νὰ ἀγοράσεις μία θέση ἀλλὰ ὄχι τὸν σεβασμό.

Μπορεῖς νὰ ἀγοράσεις τὸν γιατρὸ ἀλλὰ ὄχι τὴν υγεία.

Μπορεῖς νὰ ἀγοράσεις τὴν ἡδονὴ ἀλλὰ ὄχι τὴν ἀγάπη.

Καὶ ἡ γαλήνη καὶ ὁ ὕπνος καὶ ὁ χρόνος καὶ ἡ γνώση καὶ ἡ υγεία καὶ ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο καὶ δὲν ἀγοράζονται μὲ χρήματα. Τίποτε τὸ πραγματικὰ πολύτιμο δὲν ἀγοράζεται. Χαρίζεται ἀπὸ τὸν Θεὸ σ' αὐτοὺς ποὺ τὸ ποθοῦν καὶ τὸ ἀναζητοῦν. «**Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθεν ἐστὶ, καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων**» ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεὺς διαβάζοντας τὴν ὀπισθάμβωνο εὐχὴ στὸ τέλος τῆς Θ. Λειτουργίας. Δὲν ὑπάρχει κανένα ἀγαθὸ ποὺ νὰ μὴν κατεβαίνει ἄνωθεν ἀπὸ τὸν πατέρα μας τὸν Θεό.

Καὶ τὸ μεγαλύτερο ἀγαθὸ ποὺ μᾶς χάρισε ὁ Θεὸς εἶναι ὅτι ἔπαθε γιὰ μᾶς καὶ Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, ὥστε καὶ ἐμεῖς νὰ ἀναστηθοῦμε μαζί Του. Ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀπάντηση τοῦ Θεοῦ στὴν ἀλαζονεία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ Ἀνάστασή Του εἶναι ὁ θάνατος τοῦ θανάτου μας!

π. Πασχάλης Γρίβας

Συμβολή στη συζήτηση για την καύση τῶν νεκρῶν

ΕΙΝΑΙ, ΑΡΑΓΕ, ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ Η ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗ;

Τὸ τελευταῖο διάστημα γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἐπικείμενη ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος, ἡ ὁποία θὰ ἐπιφέρει ριζικὲς ἀλλαγές, σηματοδοτώντας τὴν ἐξέλιξη καὶ τὴν “πρόοδο”. Ὁ χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, ἡ θέσπιση τῆς πολιτικῆς κηδείας καὶ ἡ καύση τῶν νεκρῶν εἶναι μερικὲς ἀπὸ αὐτές. Οἱ λιγιστὲς σκέψεις ποὺ διατυπώνω παρακάτω ἀφοροῦν στὴν καύση τῶν νεκρῶν.

Συνήθως καίω ὁ,τιδήποτε θέλω νὰ ἀφανίσω. Χαρακτηριστικὴ, ἄλλωστε, εἶναι ἡ κατάρα “Στάχτη καὶ κουρνιαχτὸ νὰ γίνουν ὅλα” ποὺ ὁ λαὸς ἀπευθύνει μὲ αἰσθήματα μίσους ἀπέναντι σὲ κάποιον συνάνθρωπο. Μῖσος, λοιπόν, εἶναι ἡ βαθύτερη αἰτία. Μισῶ τὸ σῶμα γιὰ τὴν κατάντια του, τῆς ὁποίας φέρω ἀποκλειστικὰ τὴν εὐθύνη, καθὼς ἡ ὅλη βιοτῆ μου μὲ τὴν τρυφή καὶ τὶς ἀπολαύσεις παντὸς εἴδους, ἔχει δημιουργήσει “κάτι” ποὺ θέλω ἀπεγνωσμένα νὰ ἐξαφανίσω. Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ μὴν ἀφήσω ἴχνη, εἶναι ἡ καύση.

Στρέφοντας τὸ βλέμμα στὰ βῆθη τῶν αἰώνων καὶ δίχως νὰ ἔχει προηγηθεῖ ἐπισταμένη μελέτη, στεκόμαστε ἐνδεικτικὰ στὴν Ἀντιγόνη, ἡρωίδα τῆς ὁμώνυμης τραγωδίας τοῦ Σοφοκλῆ. Ἄν καὶ γυναίκα –καὶ αὐτὸ τὸ ὑπερτονίζουμε, καθὼς ἡ γυναικεία φύση θεωρεῖται περισσότερο εὐαίσθητη καὶ ἄτολμη– ἀγνόησε τὶς διαταγὲς τοῦ τυράννου καὶ ὑπακούοντας στὸν ὑπέρτατο ἄγραφο ἠθικὸ νόμο, προέβη στὴν ταφή τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ της, δίδοντας ὡς ἀντίτιμο τῆς ἀνυπακοῆς της, τὴν ἴδια της τὴν ζωή. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ἡ διαταγὴ ἐπέβαλε ἀπλῶς νὰ ἀφεθεῖ τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ ἄταφο, βορὰ τῶν σκυλιῶν, δίχως τὶς δέουσες νεκρικές τιμές.

Ὅλα αὐτὰ συνέβησαν μισὸ αἰῶνα περίπου πρὶν τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀνθρωπότητα στέκει ἐκστατικὴ ἐμπρὸς στὸ θάρρος καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς ψυχῆς αὐτῆς τῆς γυναίκας.

Τὰ χρόνια περνοῦν, ὁ κόσμος «προοδεύει» καὶ τὸ 2006 μ.Χ. ἡ Κυβέρνηση τοῦ μοναδικοῦ Ὀρθόδοξου Κράτους στὴν Ὑφήλιο ὁμιλεῖ γιὰ τὴν καύση τῶν νεκρῶν. Πρόκειται γιὰ τοὺς ἴδιους ἀνθρώπους ποὺ μιλοῦν μὲ ἀποστροφή γιὰ τὰ κρεματόρια καὶ ἐκφωνοῦν δακρύβρεχτους λόγους σὲ κάθε ἐπέτειο ἀνάμνησης τῆς θηριωδίας τῶν Ναζι κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Κάθε ἄνθρωπος ποὺ φεύγει ἀπ’ αὐτὸ τὸν κόσμο χρειάζεται τὴν κηδεία, δηλαδὴ τὴν φροντίδα ἀπ’ τὴν πλευρὰ τῶν ζώντων καὶ τὴν ταφή. Μάλιστα τὴν στιγμή ποὺ ἐνταφιάζεται καθὼς ὁ ἱερεὺς ρίχνει σταυροειδῶς χῶμα ἐπάνω στὸ λείψανο λέει: «**Γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση**», ποὺ ὑπενθυμίζει σὲ ὅλους ὅτι ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ χῶμα καὶ κατὰ συνέπεια τὸ σῶμα θὰ πρέπει νὰ ἐπιστρέψει στὸ ὑλικὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖο κατασκευάσθηκε. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Πίστεώς μας διανύοντας τὸν κύκλο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς “**ἀπέθανε καὶ ἐτάφη**”, διδάσκοντας στοὺς μεταγενεστέρους τὶ πρέπει νὰ κάνουν. Τὰ Ἱερὰ Λείψανα Ἁγίων Πατέρων, Ὁμολογητῶν τῆς Πίστεως, θὰ ἦταν ἀνύπαρκτα ἂν τὰ σώματά τους εἶχαν ἀποτεφρωθεῖ.

Τέλος, λέμε ὅτι συνοδέψαμε τὸν νεκρὸ στὴν τελευταία του κατοικία ἀποτίοντας σ’ αὐτὸν τὶς τιμὲς ποὺ τοῦ ἀξίζουν. Ἄραγε πιστεύει κανεὶς πῶς εἶναι ὄντως τιμὴ γιὰ κάποιον νὰ γίνεται στάχτη, ἀκόμα καὶ στὴν περίπτωση ποὺ ἡ τέφρα του διαφυλάσσεται σὲ βαρῦτιμο ἄγγειο;

Κωνσταντῖνα Βουρβοπούλου.

ΕΝΟΡΙΑΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

* Ὁ **ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ** τῆς Ἑνορίας μας στολίσθηκε καὶ φέτος μὲ ἰδιαίτερη χάρη καὶ φροντίδα ἀπὸ τὸ ζεῦγος τῶν ἐνοριτῶν μας **Γεώργιο** καὶ **Ἄννα Πετροπούλου**, οἱ ὁποῖοι κατέβαλαν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν δαπάνη τῶν ἀνθέων ἀλλὰ καὶ τὴν μέριμνα γιὰ τὸν στολισμό του. Τοὺς πλαισίωσε ἕνα ἐκλεκτὸ ἐπιτελεῖο ἐνοριτῶν μας, οἱ ὁποῖοι μοιράσθηκαν μαζί τους τὸν κόπο ἀλλὰ καὶ τὴν εὐλογία. Συγχαίρουμε ὀλόψυχα καὶ τοὺς εὐχόμεθα πλούσια τὴν εὐλογία τοῦ Ταφέντος καὶ Ἀναστάντος Χριστοῦ, σ' αὐτοὺς καὶ στὶς οἰκογένειές τους καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη νὰ ἀξιῶνται νὰ ἐπιτελοῦν τὸ ἱερὸ αὐτὸ ἔργο.

* **ΑΓΡΥΠΝΙΑ** θὰ γίνῃ στὸν Ναό μας τὴν **Παρασκευὴ 26 Μαΐου 2006** ἀπὸ τὶς **9⁰⁰** τὸ βράδυ ἕως **1³⁰** τὸ πρωῒ. Κατὰ τὴν ἀγρυπνία θὰ τελεσθῇ καὶ τὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος ἐνὸς νεογεννήτου.

Ἡ Ἑνορία ὡς Σπουδαστήριον Ὁρθοδοξοῦ Κατηχήσεως

Ομιλίες μὲ σκοπὸ νὰ βοηθηθοῦμε στὴν πνευματικὴ μας ζωὴ γίνονται στὴν ἐνορία μας:

* Κάθε **ΚΥΡΙΑΚΗ** πρωῒ, μετὰ τὴν Θ. Λειτουργία, ἀπὸ τὶς **11³⁰** ἕως τὶς **1³⁰** τὸ μεσημέρι, στὴν Πνευματικὴ μας Ἑστία (ὁδὸς Μαυρομικάλῃ 96), μὲ θέμα *« Ἀπλῶς θρησκευόμενοι ἢ ψυχικὰ ἰσορροπημένοι; »*.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀναπτύξεως τοῦ θέματος γίνεται διάλογος μὲ τοὺς ἀκροατές.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὁμιλίας παρατίθεται δωρεὰν ἕνα μικρὸ πρόγευμα πρὸς ἀναψυχὴν τῶν προσερχομένων εὐθὺς μετὰ τὴ Θ. Λειτουργία.

* Κάθε **ΤΡΙΤΗ** (Μαυρομικάλῃ 96): **6⁰⁰ - 7⁰⁰** μ.μ. **ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ**, μὲ θέμα *« Ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ σοφία τοῦ κόσμου μὲ τὴ χειραγώγησιν τοῦ βιβλίου τῆς Σοφίας*

Σειράς ». Ἡ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος γίνεται παράλληλα μὲ συζήτηση.

Ἡ **ΣΧΟΛΗ ΣΥΖΥΓΩΝ & ΓΟΝΕΩΝ** λειτουργεῖ κάθε **ΤΡΙΤΗ 7⁰⁰ - 8⁰⁰** μ.μ.

Ἐπεύθυνος Συνάξεων: π. Βασίλειος Βολουδάκης.

* Κάθε **ΤΕΤΑΡΤΗ** ἀπόγευμα, στὸ Παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγ. Νεκταρίου μετὰ τὸν Ἑσπερινὸ καὶ τὴν Παράκλησιν οἱ ὁμιλίες ἔχουν γενικὸ θέμα: *« Ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἡ ἁγία ζωή »*.

Ἐπεύθυνος-Συντονιστής: π. Φίλιππος Μίαρης.

ἐνοριακὴ **ΕΥΛΟΓΙΑ**

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ἰ. Ν. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΕΥΚΑΚΙΩΝ (Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν)
Ἀσκληπιοῦ 38 - Ἀθῆνα - Τ.Κ. 106 80
Τηλέφωνο: 2103612449 - Fax: 2103627037

www.AgiosNikolaosAsklipiou.gr

Ἐπεύθυνος Συντάξεως:

π. Βασίλειος Ε. Βολουδάκης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ - ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΔΕΚΤΕΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ:

ἡ Οἰκογένεια Κροντήρη Σπύρου,
εἰς μνήμην τῶν Γονέων καὶ τῶν Συγγενῶν αὐτῶν.